

Kapukon át

Balázs Elemér Group: Magyar népdalok

Közreműködik: Szalóki Ágnes, Palya Bea
X-Produkcó, 2005.

Balázs Elemér Group: Refracting sounds

BMC, 2004.

Rövid időn belül két CD-t jelentetett meg Balázs Elemér együttese. Az első, a Refracting Sounds – amely azóta már MAHASZ-díjas lett – bő harmadát a Salamon András Getno című filmjéhez írott zene teszi ki, amelyet a Balázs Elemér Group világzenei vonulatába tartozó, sajátosan egyéni hangzásvilágú darabok egészítenek ki. Igen szép a Homecoming (a dalok angol nyelvűek, Hárs Viktor írta a

végtelenül egyszerű szövegeket), a Balázs-testvérek szerzeménye, amelynek előadásában az együttes tagjain kívül Borbély Mihály (tárogató) és Lukács Miklós (cimbalom) működik közre. De hallhatjuk még az albumon Dés Lászlót szaxofonon és Czvikovszky Gábort trombitán. Ezúttal a teljes anyagot saját szerzemények teszik ki, amelyeket a finom, bensőséges kamarajelleg határoz meg.

Már négy évvel ezelőtt, amikor Balázs Elemér bemutatkozott új formációjával, amelyet a jazz és a világzene fúziójával való kísérletezésre hozott létre, volt a programjukban néhány magyarnépdal-feldolgozás. Az idők során ezeknek szépen nőtt – nemcsak a számuk, hanem a sikerük is a közönség körében, ami újabb ösztönzést jelenthetett a folytatáshoz. Mert a Balázs Elemér Group ugyan a saját zenei útját járja, és igazán nem vádolható azzal, hogy engedményeket tenne a közízlésnek, de ez nem zárja ki, hogy törődjön és jó kapcsolatokat ápoljon a rajongókkal, amit többek között igényes és rendszeresen frissített honlapjuk (www.balazselemergroup.hu) is igazol, ahol nem röstellnek személyesen válaszolni az érdeklődő kérdésekre.

Nem tévedhetünk nagyot, ha azt állítjuk, hogy legújabb, Magyar népdalok című lemezüket közkívánatra készítették el. A CD kívül-belül szép, gondosan kivitelezett, jólesik kézbe venni. És hallgatni is – ha nem követjük el azt a hibát, amit elsőre én. Türelmetlen voltam, és már akkor feltettem, amikor még nem értem rá odafigyelni, csak halk háttérzeneként szólt, és csodálkoztam, hogy nem elég erős a hatása. A Magyar

népdalok CD – de ez a Balázs Elemér Group más anyagairól is elmondható – csak a figyelmes hallgatónak mutatja meg érzékenységet és részletgazdagságát. Nem is kérdés, hogy az együttesben mindenki hangszerének virtuóza: a zenekarvezető a világ élvonalába tartozó dobos, Balázs József kivételes tehetségű fiatal zongorista, Juhász Gábort régóta nagyszerű gitárosként tartjuk számon, a Szandai Mátyást váltó Glaser Péter klasszikus képzettségű bőgős, Dés András sokoldalú muzsikusként nem csak az ütősök mestere, Winand Gábor kivételes hanggi képességeit és erőteljes jelenlétét jól kiegészíti Hajdú Klára már-már éteri éneklése. Hozzájuk társult most 2-2 szám erejéig az élő népdal két elismert előadóművésze, Palya Bea és Szalóki Ágnes.

Hogy miért készítették népdalfeldolgozásokat, arról álljon itt Balázs Elemér „szándéknyilatkozata”: „A zenében ma már nincsenek határok, megnyíltak a kapuk mindenki számára, hogy szabadon kalandozhasson különféle kultúrák, zenei stílusok között. Régi nagy álmom volt, hogy hazánk csodálatos dallamaihoz hozzátegyünk valamit a mi látásmódunk szerint. Úgy érzem, ezen az albumon az álom valóra vált.” A feldolgozások mindig tiszteletben tartják az anyagot, nem törekszenek bombasztikus megoldásokra. A muzsikuskok alázata és nagy tudása abban is megnyilvánul, hogy nem ragadtatják magukat öncélú virtuózkodásra – ami koncerten megengedhető és a közönség is hálásan szokta fogadni, de egy magasröptű és egységes zenei gondolatot képviselő lemezen nincsen helye. Ám ez nem tiltja ki a finom improvizációkat: ékes példa erre Balázs Elemér dobszólója A nagy hegyeken túl középrészében. A változatos anyagban vannak tisztán instrumentális feldolgozások (Kivel háltál az éjjel); szöveg nélküli kompozíciók, amelyekben hangszerként szólal meg az emberi hang, mint a nagyon szép Arra kértem az én jóistenemet; kakukktójásként egy megzenésített Weöres Sándor-vers Palya Beától vagy kedvencem, a férfi-női hangra építő Szeretöm e táncba. Egyszer azt mondta Balázs Elemér, ha még egyszer választhatna hangszer, a zongora mellett döntene. A zongora így is családban maradt, hiszen a testvére játszik rajta, de az együttes zenei világa arról tanúskodik, hogy Balázs Elemért az éneklés, a dallam, az emberi hang tartja fogva legerősebben.

Bori Erzsébet